

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

01 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:
Președinte – Timofti Vladimir
Judecători – Plămădeală Ghenadie, Toma Nadejda,
Țurcan Anatolie, Cobzac Elena

Judecând fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, Oficiul Central, *Sîrbu Lilia*, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 20 decembrie 2021, în cauza penală de învinuire a lui

Cînev Victor xxxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat în xxxx,

în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (4) Cod penal.

Termenii de examinare:
prima instanță: 21.02.2017 - 15.05.2018;
instanța de apel: 23.06.2018-24.02.2020;
instanța de recurs: 22.06.2020 – 08.12.2020;
instanța de apel: 05.01.2021 - 20.12.2021;
instanța de recurs: 31.03.2022 – 01.11.2022.

Asupra motivelor recursului ordinar, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Cimișlia (sediul Central) din 15 mai 2018, *Cînev Victor* a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (4) Cod penal, și în baza acestei Legi i-a fost stabilită pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen - **13 ani și 6 luni**, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Conform prevederilor art. art. 227 alin. (2), pct. 1) și art. 229 Cod de procedură penală s-a încasat de la *Cînev Victor* în beneficiul *Statului* sumă de **751** lei, cheltuielile judiciare suportate pentru efectuarea expertizei medico-legale nr. 121D/1603 din 20.09.2016.

S-a admis parțial acțiunea civilă înaintată de succesorul părții civile Ioniță Iurie către partea civilmente responsabilă *Cînev Victor* privind încasarea prejudiciului material în sumă de **66 976** lei și prejudiciul moral în sumă de **100 000** lei.

S-a încasat de la *Cînev Victor* în beneficiul lui *Ioniță Iurie* suma - **66 976** lei cu titlu de prejudiciu material, și suma - **30 000** lei cu titlu de prejudiciu moral, în total suma de **96 976** lei.

În rest acțiunea civilă s-a respins ca neîntemeiată.

2. Potrivit sentinței s-a constatat în fapt că:
Cînev Victor la 26.06.2016, în jurul orelor 14:00-15:00, fiind în stare de ebrietate alcoolică, aflându-se în ograda gospodăriei sale situată în or. Cimișlia

str. XXXXXXnr. 6, a inițiat o ceartă cu cet. *Ioniță Mihail*, numindu-l cu cuvinte necenzurate, pe parcursul căreia dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale și având scopul provocării unei vătămări a integrității corporale sau a sănătății cet. *Ioniță Mihail*, l-a lovit cu pumnul în față, în urma căreia a căzut jos pe spate în ogradă, apoi ieșind în stradă l-a lovit din nou pe cet. *Ioniță Mihail* cu pumnul în față, în urma căreia ultimul a căzut jos pe spate lovindu-se cu capul. Astfel, cauzându-i cet. *Ioniță Mihail*, leziuni corporale sub formă de traumă cranio-cerebrală închisă cu hemoragii în țesuturile moi adiacente, fractură liniară a osului occipital, contuzie frontală, edem cerebral, care are legătură cauzală cu decesul și se califică ca vătămare corporală GRAVĂ, în urma căreia cet. *Ioniță Mihail* a decedat la 29.07.2016, la Spitalul Clinic Municipal „Sfânta Treime”, din mun. Chișinău.

Acțiunile inculpatului *Cînev Victor* au fost încadrate juridic de către prima instanță în baza art. 151 alin. (4) Cod penal, după indicii calificativi – „*vătămarea intenționată gravă a integrității corporale sau a sănătății, după indicii vătămarea intenționată gravă a integrității corporale sau a sănătății, care este periculoasă pentru viață, care au provocat decesul victimei.*”

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către:

3.1. Avocatul *Ruslan Dobrioglo* în numele inculpatului, care a solicitat casarea integrală a sentinței din motivul ilegalității ei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care *Cînev Victor* să fie achitat din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

În motivarea apelului a menționat că, propunând instanței de a face o analiză profundă a învinuirii aduse lui *Cînev Victor*, organul de urmărire penală în ordonanța sa de punere sub învinuire fără a ține cont de prevederile art. 281 alin. (l) Cod de procedură penală și fără indicarea mijloacelor și modului de săvârșire a infracțiunii, consecințele ei, caracterului vinei, motivelor și semnelor calificative pentru încadrarea juridică a faptei, îl învinuiește pe *Cînev Victor* în aceia că el intenționat i-ar fi cauzat lui *Ioniță Mihail* leziuni corporale grave soldate cu decesul victimei.

De către organul de urmărire penale nu au fost acumulate suficiente probe ce ar dovedi vinovăția lui *Cînev Victor* în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 151 Cod penal deoarece, nu este clar care este cauza decesului lui *Ioniță Mihail* a decedat el în urma acțiunilor lui *Cînev Victor* sau a căzut de sine stătător din cauza stării sale de ebrietate provocându-și leziuni corporale. Careva probe în acest sens în cadrul urmăririi penale și cercetărilor judecătorești nu au fost acumulate. Nici medicul legist în concluzia sa nu exclude posibilitatea provenienței leziunilor corporale la *Ioniță Mihail* la cădere. Acțiunile lui *Cînev Victor* nu au fost îndreptate la provocarea lui *Ioniță Mihail* careva leziuni corporale grave ci doar să-l scoată din ograda gospodăriei sale deoarece el a iscat o ceartă.

Învinuirea adusă lui *Cînev Victor* în ședința de judecată nu și-a găsit confirmare, careva probe că el ar fi comis infracțiunea incriminată de către acuzatorul de stat nu au fost prezentate, posibil în acțiunile d-lui să fi prezente elementele infracțiunii prevăzute de art. 157 CP, dar nici de cum nu de art. 151 Cod penal.

Motivarea instanței precum că, inculpatul l-ar fi împins pe *Ioniță Mihail* spre câine și apoi la lovit cu pumnul în față și astfel și-a confirmat intenția de a-i provoca leziuni corporale părții vătămate sunt criticabile, ori dispoziția art. 151 Cod penal prevede expres că acțiunile celui vinovat sunt îndreptate la cauzarea intenționată a leziunilor corporale grave victimei. Lovindu-l o dată pe partea vătămată, *Cînev Victor* nu avea careva intenție de a provoca cet. *Ioniță Mihail* leziuni corporale grave.

3.2. Partea civilă *Ionița Iurie*, a solicitat casarea sentinței, în partea ce ține de încasarea prejudiciului moral în suma de 30 000 lei pe motiv că suma acestuia nu este echivalentă cu gradul suferințelor psihice și fizice suportate de către el în legătură cu decesul fratelui lui, și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să se dispună încasarea din contul lui *Cînev Victor* în beneficiul lui *Ionița Iurie* a sumei de 100 000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

3.3. Avocatul *Ion Gavriliuc* în numele inculpatului, a depus cerere de apel suplimentară, prin care a solicitat casarea sentinței vizate, cu emiterea unei sentințe de achitare.

A reținut că dosarul penal în cauză a fost pornit prin ordonanța din 02 august 2016. Până la data specificată, la 28.06.2016, prin proces-verbal se efectuează cercetarea la fața locului - curtea casei cet. *Cînev Victor*, situată în or. Cimișlia, str. *Xxxxxx*, nr. 6 (f.d. 13). Cet. *Cînev Victor* în acest document procesual indirect este vizat ca persoană bănuită.

În procesul-verbal din 28 iunie 2016 de audiere a cet. *Haruța Vasile* se indică direct că în rezultatul conflictului avut loc la 26.06.2016 între cet. *Cînev Victor* și cet. *Ionița Mihail*, în curtea casei lui *Cînev Victor*, după ce ultimul l-a îmbrâncit pe *Ionița Mihail*, acesta a căzut cu capul de beton, aflat lângă poartă.

Astfel, în acest act procesual al autorităților naționale direct este indicată o confirmare de existență a unei acuzații în materie penală în privința persoanei concrete - *Cînev Victor*.

În situația descrisă cet. *Cînev Victor* era calificat ca „acuzat,, de la momentul apariției față de acesta a suspiciunilor la autoritățile naționale de săvârșire de către ultimul a unei infracțiuni, fapt expres specificat în mai multe Hotărâri CEDO. A menționat că începerea termenului de apreciere a persoanei ca acuzat pe parcursul a ultimelor peste 30 de ani, în Hotărârile înaltei Curți Europene a evoluat pozitiv în favoarea reclamantului. Acuzația în materie penală inițial a fost definită ca „ notificarea oficială, emanată de autoritatea competentă, a reproșului de a fi săvârșit o infracțiune penală,, și care induce ideea unor „repersiuni importante pentru situația celui interesat,, (Hot. CEDO din 27 februarie 1980, *Deweerc. Belgiei*, paragr.42).

În jurisprudența CEDO nu se operează cu noțiunea de „bănuیت,, sau „învinuit,, dar cu cea de „acuzat,,. În cauza *Coeme et autries c. Belgiei*, (nr. 32548/96,33209/96 și 33210/96) din 22 iunie 2000, Curtea reamintește că în cauzele penale termenul „timp rezonabil,, al art. 6 paragr. (1) începe de la momentul în care o persoană este „acuzată,, care poate fi o dată anterioară sesizării instanței de judecată, inclusiv cea a arestării, acuzației, deschiderii anchetei preliminare sau percheziției la domiciliul reclamantului. În opinia Curții, perioada care trebuie luată în considerație a început la 28 august 1991, când a fost efectuată o cercetare la domiciliul domnului *Hermanus* și la birourile acestuia (paragr. 133).

În Hotărârea de *Clerck c. Belgiei* (25 septembrie 2007) Curtea notează că perioada care trebuie luată în considerație pentru a aprecia durata procedurii conform exigenței de „termen rezonabil,, impusă de art. 6 paragr. (1), a început la data de 30 noiembrie 1990, cu perchezițiile efectuată la Centru de coordonare al grupului, la centrul *Beautlieu* și la n.v. *Beautlieu wielsbeke*.

Cet. *Cînev Victor* numai la 01 decembrie 2016 a fost recunoscut ca bănuیت prin ordonanța organului de urmărire penală și potrivit pct. 3), alin. (1) al art. 63 Cod de procedură penală a dobândit calitatea de bănuیت (f.d. 70), iar la 12 ianuarie 2017 cet. *Cînev Victor* a fost pus sub învinuire pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de alin. (4), art. 151 Cod penal.

Raportat la Hotărârile CEDO susmenționate (pct. 1.7. al actualei cereri de apel), privind faptul aflării lui *Cînev Victor* în calitate de „acuzat,, din momentul în care autoritățile naționale aveau motive plauzibile pentru a-l suspecta de

comiterea unei infracțiuni specificarea bănuielii unei persoane concrete în document procesual sau data pornirii urmăririi penale), ultimului i-a fost înaintată învinuirea la 12.01.2017 cu încălcarea termenelor de 3 luni (sau de 6 luni cu acordul Procurorului General ori adjuncților săi) prevăzute în alin. (1¹) și pct. 3) alin. (2) art. 63 Cod de procedură penală.

Potrivit alin. (1) și (2) art. 26 Constituției - „dreptul la apărare este garantat. Fiecare om are dreptul să reacționeze independent, prin mijloace legitime, la încălcarea drepturilor și certăților sale”.

Nefiind recunoscut în calitate de bănuț, conform prevederilor procesual penale, la momentul apariției la autoritățile naționale a suspiciunilor în săvârșirea unei infracțiuni, cet. Cînev Victor prin prisma art. 26 Constituției i-au fost încălcate mai multe drepturi procesuale garantate de art. art. 63, 64 Cod de procedură penală.

La examinarea actualei cauze instanța de apel este impusă de prevederile constituționale și Hotărârile CEDO de a decide ilegalitatea unor măsuri procesuale consecința cărora este încălcarea drepturilor fundamentale ale cet. Cînev Victor. Or, organul de urmărire penală avea obligația de a-l recunoaște în calitate de bănuț pe cet. Cînev Victor la 28 iunie 2016, odată cu prezența suspiciunilor în săvârșirea infracțiunii sau la 02 august 2016, la momentul începerii urmăririi penale. Recunoașterea lui Cînev Victor în calitate de bănuț peste o perioadă de 4-5 luni de zile este o încălcare flagrantă a drepturilor fundamentale constituționale, fără oferirea dreptului la apărare, ce încalcă direct tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte. Faptul dat reiese direct din Hotărârile CEDO indicate și altele. Potrivit art. 4 alin. (2) Constituției „dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale.”

Din analiza efectuată se constată că la momentul înaintării învinuirii (12.01.2017) procurorul a decăzut din dreptul procesual de a pune pe cet. Cînev Victor sub învinuire, ca consecință este nulitatea acestei învinuirii și ulterioarelor ordonanțe în sensul învinuirii incluse în rechizitoriu. Încălcarea prevederilor legale se referă la calitatea persoanei (ordonanță de învinuit) reprodus în rechizitoriu și documentului procesual de sesizare a instanței (rechizitoriu). Potrivit alin. (2) și (3) art. 251 Cod de procedură penală, nulitatea actului procesual poate fi invocată la orice etapă a procesului de către părți, nulitatea nu se înlătură în nici un mod, se i-a în considerație de către instanță, inclusiv din oficiu, dacă anularea actului procedural este necesară pentru aflarea adevărului și justa soluționare a cazului.

Prin decizia Curții Constituționale nr. 25 din 29 martie 2018, Curtea Constituțională a recunoscut inadmisibilă sesizarea nr. 20g din 09.02.2018 privind recunoașterea în calitate de bănuț a persoanei din momentul efectuării percheziției cu 8 luni anticipat înaintării învinuirii. Acest fapt a fost explicat de Curtea Constituțională deoarece, citează „nu au existat represii importante pentru situația celui interesat, întrucât percheziția a fost efectuată în scopul depistării documentelor ce vizau o altă persoană terță” (pct. 2930 a deciziei CC nr. 25 din 29.03.2018).

În procesul-verbal de audiere a martorului Haruța Vasile din 28.06.2016 se vizează direct cet. Cînev Victor, iar în ordonanța de pornire a urmăririi penale din 02.08.2016 sunt descrise circumstanțele (locul, timpul) primirii de către partea vătămată a vătămarilor corporale ce au provocat decesul ultimului, respectiv sunt prezente „represii importante pentru situația celui interesat”. Astfel se stabilește că bănuț în comiterea infracțiunii Cînev Victor se face din 28.06.2016.

Conform prevederilor alin. (2) art. 313 Cod de procedură penală, ordonanța de punere sub învinuire nu este stipulată ca acțiune procesuală a procurorului pasibilă de a fi atacată la judecătorul de instrucție, potrivit practicii naționale așa ordonanțe nu se atacă în ordinea art. 313 Cod de procedură penală (a se vedea decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr. 1re-17/08 din 12.02.2008). Potrivit alin. (1) art. 413 Cod de procedură penală „la judecarea apelului se aplică regulile generale pentru judecarea cauzelor în primă instanță.” În conformitate cu alin. (4) art. 297 Cod de procedură penală cererea de recunoaștere nulă a ordonanței de punere sub învinuire se adresează instanței care examinează cauza, respectiv solicită instanței de apel a recunoaște nulă ordonanța de punere sub învinuire a cet. Cînev Victor din 12 ianuarie 2017 și alte ordonanțe de completare/concretizare a punerii sub învinuire.

Potrivit prevederilor art. art. 279 pct. 9), alin. (2); 285 și alin. (1); 332 Cod de procedură penală pe acest motiv instanța, prin sentință motivată, urmează să înceteze procesul penal față de Cînev Victor.

Referitor la netemeinicia sentinței din lipsa laturii subiective și obiective a infracțiunii a reținut că în cadrul urmăririi penale și judecării cauzei nu au fost acumulate probe din care rezultă intenția lui Cînev Victor de pricinuire victimei a vătămarilor corporale grave (numărul și localizarea loviturilor, durata pricinuirii acestora, comportamentul prin expresii /acțiuni de până la și după epuizarea conflictului, etc). Prin nimic în sentință nu se motivează intenția față de urmările prejudiciabile primare (vătămarea gravă a integrității corporale) și imprudența față de urmările prejudiciabile secundare (decesul victimei).

În sentință nu sunt indicate acțiunile intenționate concrete care au provocat decesul victimei. Ori, ipotetic de a imagina căderea victimei cu capul de piatră/beton în rezultatul unei lovituri a inculpatului, nu poate fi motivul concluziei de prezență a laturii obiective în acțiunile ultimului.

Sentința nu este motivată, instanța în pct. 10) și 11) a sentinței, nici nu a făcut tentative de a motiva fapta inculpatului, dar își exprimă acordul, concluzionează asupra corectitudinii procurorului de calificare a infracțiunii și confirmă această calificare. Circumstanțele expuse prin declarațiile martorilor, inclusiv a lui Haruța Vasile, celui ce a fost prezent pe tot parcursul conflictului, altor probe admise de instanță, au fost simplu reproduse în sentință din procesul-verbal al ședințelor de judecată, fără a fi contrapuse, nu au fost supuse unei analize și evaluări.

În pct. 11) al sentinței instanța stabilește că „acțiuni ale inculpatului care au fost cu intenția de ai provoca vătămări corporale lui Ioniță Mihail,, - în așa mod instanța nici nu constată „vătămarea intenționată gravă....”, după cum prevede calificativul art. 151 Cod penal. Ori, instanța nu constată prezența infracțiunii pe care este condamnat cet. Cînev Victor. Astfel, a considerat că hotărârea instanței pe cauză este una nemotivată.

În rezultat părțile nu au primit răspuns la mai multe întrebări formulate în proces fiind încălcată jurisprudența CEDO, în cauza Fomin c. Moldovei, cererea nr. 36755/06 Curtea a statuat că „rolul unei Decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite. Mai mult o decizie motivată oferă părților posibilitatea de a contesta precum și posibilitatea că decizia să fie revizuită de către o instanță de recurs.” Doar prin adoptarea unei decizii motivate poate avea loc un control public al administrației justiției (c.f. Hirvisaariv. Finland, nr. 49684/99, paragraph 30, 27.09.2001).

Instanța a respins cererea apărării de solicitare a unui certificat privind starea sănătății martorului decisiv Haruta Vasile (f.d. 121). Existând motive serioase de a presupune că ultimul nu este în stare să conceapă cele petrecute, autoritățile naționale în persoana organului de urmărire penală, au solicitat de trei ori mărturii din partea ultimului (la 28.06.2016, 20.09.2016 și 28.12.2016).

Apărarea presupune că în așa fel a existat scopul dobândirii de la ultimul a declarațiilor de învinovățire, în procesul acestor trei audieri ultimul a prezentat declarații contradictorii referitor la circumstanțele conflictului între inculpat și victimă (a se vedea f.d. 15, 36 și 55).

În rezultat instanța, potrivit prevederilor art. 24 Cod de procedură penală, având obligația asigurării contradictorialității în procesul penal, a admis încălcarea dreptului „egalității armelor”, prin respingerea cerințelor apărării în interesele inculpatului.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 24 februarie 2020, au fost admise apelurile declarate, casată total sentința și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care *Cînev Victor* a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 157 Cod penal, cu liberarea de răspundere penală din motivul expirării termenului de prescripție.

S-a dispus încasarea de la *Cînev Victor* în beneficiul *Statului* cheltuielile judiciare suportate pentru efectuarea expertizei medico-legale nr. 121D/1603 din 20.09.2016 în sumă totală de **751** lei.

A fost admisă parțial acțiunea civilă înaintată de partea civilă *Ioniță Iurie* către partea civilmente responsabilă *Cînev Victor* privind încasarea prejudiciului material și moral.

S-a încasat de la *Cînev Victor* în beneficiul lui *Ioniță Iurie* cu titlu de prejudiciu material suma de **12874** lei, cu titlu de prejudiciu moral suma de **15000** lei.

În rest acțiunea civilă a fost respinsă ca neîntemeiată.

5. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recursuri ordinare de către:

5.1. Procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia Oficiul central, *Sîrbu Lilia*, invocând drept temeiuri pentru recurs art. 427 alin. (1), pct. 6) și 12) Cod de procedură penală, prin care a solicitat casarea parțială a acesteia, în partea recalificării acțiunilor inculpatului, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel.

În motivarea cererii depuse, recurentul a invocat ca neîntemeiată concluzia instanței de apel că, în acțiunile inculpatului *Cînev Victor* nu sunt prezente elementele infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (l) Cod penal, dar sunt, prezente elementele infracțiunii prevăzute de art. 157 Cod penal, este una neîntemeiată și făcută fără efectuarea analizei a fiecărei probe prezentate de către acuzare. Instanța de apel nu le-a apreciat, conform art. 101 CPP, fiecare separat și toate probele în coroborare, atât a probelor cercetate în cadrul cercetării judecătorești, cât și cele administrate în cadrul urmăririi penale.

Instanța de apel nu a apreciat în mod corespunzător declarațiile martorului *Haruța Vasile*, care fiind audiat la urmărirea penală și în instanța de fond, a comunicat, ci *Cînev Victor* a început să-l împingă pe *Mihail Ioniță* spre câine zicându-i să iasă din ogradă. *Ioniță Mihail* în timp ce era îmbrâncit și lovit în ogradă a căzut jos și s-a lovit la spate, după ce au ajuns în drum, la poartă, *Cînev Victor* l-a lovit cu pumnul pe *Ioniț Mihail* în regiunea ochilor, de la ce ultimul a căzut jos, și s-a lovit cu capul de o piatră pierzânduși cunoștința, atunci *Cînev* a adus niște apă și l-au stropit, la ce *Mihail* și-a revenit, îi curgea sânge de după cap, după care *Cînev* i-a trimis acasă, și el cu *Ioniță Mihail* au plecat acasă.

Reieșind din declarațiile martorului nominalizat rezultă, că inculpatul i-a aplicat lui *Ioniță Mihail* lovituri în regiunea capului și, respectiv anume în rezultatul acestor lovituri partea vătămată *Ioniță Mihail* a căzut și s-a lovit cu capul, adică anume acțiunile inculpatului au provocat apariția leziunilor corporale sub formă de traumă craniocerebrală închisă, manifestată prin hemoragii în țesuturile moi care s-au fost calificate ca vătămări grave.

Instanței de apel, nu a dat o analiză a fiecărei probe prezentate de către acuzarea, nu le-a apreciat, conform art. 101 CPP, fiecare separat și toate probele în coroborare.

5.2. Avocatul *Gavriliuc Ion* în numele inculpatului, invocând drept temeiuri pentru recurs art. 427 alin. (1), pct. 6), 8) și 12) Cod de procedură penală, prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel.

În motivarea cererii depuse, recurentul a invocat că decizia recurată, se observă că aceasta nu conține o motivare împotriva argumentelor apărării privind prezența încălcărilor drepturilor la apărare a cet. Cînev Victor.

Instanța de apel, în mod superficial, fără o motivare suficientă, a respins afirmațiile apărării pe acest segment. La fila 30 a deciziei instanța de apel concluzionează, cităm: „... în speță urmărirea penală a fost pornită pe faptul săvârșirii infracțiunii la 02 august 2016 și nu în privința persoanei, respectiv colegiul constată că din momentul pornirii urmăririi penale și până când Cînev Victor a fost recunoscut în calitate de bănuț (01 decembrie 2016) nu a avut careva consecințe, restricții sau efecte de la înfăptuirea urmăririi penale, respectiv în condițiile date nu sunt încălcate termenele de punere sub învinuire a persoanei”.

Instanța de apel nu a luat în considerație nici măcar motivul important de numire și efectuare de către organul de urmărire penală a expertizei medico-legale, ce se finalizează cu raportul nr. 121D/1603 din 20.09.2016. Cet. Cînev Victor a fost lipsit de drepturile prevăzute în art. 145 Cod de procedură penală (în vigoare la acel moment) de a lua cunoștință cu întrebările ce se pun în fața expertului, a face observații la ele, a cere modificarea sau completarea lor, a solicita recuzarea expertului, inclusiv numirea unui expert din partea fiecărei părți. Faptul încălcărilor procesuale s-a produs în situația când rezultatul expertizei era și a rămas decisiv asupra șoaptei sale, ultimul fiind lipsit de dreptul de a înainta cereri, prezenta probe, etc.

Acțiunile lui Cînev Victor comise față de partea vătămată Ioniță Mihail la 26.06.2016, în rezultatul cărora, la 29.07.2016 a survenit moartea ultimului, nu intrunesc elementele infracțiunii.

5.3. Succesorul părții vătămate, *Ionița Iurie*, invocând drept temeiuri pentru recurs art. 427 alin. (1), pct. 6) și 12) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei hotărâri prin care Cînev Victor să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (4) Cod penal, cu stabilirea unei pedepse în baza acestui articol și cu admiterea integrală a acțiunii civile înaintate.

În motivarea cererii depuse, recurentul a invocat că deși instanța de judecată a reluat cercetarea judecătorească, în cadrul acesteia nu au fost audiați martorii, reprezentantul părții civile, instanța limitându-se doar la audierea inculpatului și a doi experți, fără a ține cont de faptul că conform art. 413 Cod de procedură penală instanța de apel, la cererea părților, poate cerceta suplimentar probele administrate în primă instanță și poate administra probe noi. Or, conform alin. (4) în cazul în care invocă necesitatea administrării de noi probe, părțile trebuie să indice care sunt motivele care au împiedicat prezentarea lor în primă instanță.

Astfel, la materialale cauzei penale sunt prezente două rapoarte de constatare medico legale conform cărora moartea lui Ioniță Mihail a survenit în rezultatul traumei cranio-cerebrale, instanța fără a dispune de un alt raport de examinare medico-legală în comisie, se limitează cu audierea a doi medici legiști, fără a constata existența cărorva motive care ar fi împiedicat prezentarea acestora în instanța de fond. Concluziile experților nu sunt certe, au un caracter de analiză subiectivă și nu pot fi reținute drept teme de modificare a învinuirii.

Analizând probele cauzei, instanța de apel, fără a le corabora din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, și fără a le aprecia în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, conform art. 101 Cod de procedură penală, a ajuns la concluzia ca este demonstrată vinovăția inculpatului Cînev Victor în săvârșirea faptei prejudiciabilă prevăzută de prevederile art. 157 Cod penal, conform indicilor - *vătămarea gravă ori medie a integrității corporale sau a sănătății cauzată din imprudență*.

Este ilegală constatarea colegiului privitor la legătura cauzală a acțiunilor inculpatului Cînev Victor cu decesul lui Ioniță Mihail și constatarea în acțiunile lui Cînev a componența infracțiunii prevăzute de art. 157 Cod penal.

În partea ce ține de micșorarea cuantumului prejudiciului colegiul a agravat situația reprezentantului civil în propriul său apel, dat fiind faptul că de către inculpat sentința în partea civilă nu a fost contestată.

Instanța ilegal a constatat că partea vătămată a solicitat atât repararea prejudiciului material, cât și prejudiciul moral, iar instanța de fond în sentința emisă în privința inculpatului Cînev Victor în partea ce ține de acțiunea civilă eronat a stabilit cuantumul sumelor de recuperare. Succesorul părții vătămate a solicitat repararea prejudiciu material în sumă de 200 000 lei compus din sume pentru tratament, cheltuieli de înmormântare și de transport, cheltuieli pentru asistența juridică și prejudicial moral cauzat prin suferințe în urma pierderii fratelui, stresul la care a fost supus și imposibilitate de a efectua serviciu.

Instanța de apel din oficiu, deși admite apelul părții vătămate, revizuire suma încasată de instanța de fond în cadrul examinării acțiunii civile în cauză și total ilegal reține ca fapt cert că Cînev Victor a săvârșit în privința părții vătămate infracțiunea prevăzută de art. 157 Cod penal, aceasta neavând legătură cu decesul acestuia.

În partea ce ține de încasarea prejudiciului moral cauzat prin infracțiune, colegiul de asemenea ilegal micșorează suma estimând-o la 15 000 lei, sumă pe care nefondat o consideră echitabilă.

6. Pe marginea recursului declarat de către procuror a depus referință avocatul *Gavriliuc Ion* în numele inculpatului, prin care a solicitat respingerea recursului ca inadmisibil, admiterea recursului părții apărării, casarea deciziei instanței de apel cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, deoarece argumentele invocate de către procuror sunt neîntemeiate.

7. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 08 decembrie 2020 au fost admise recursurile ordinare declarate, casată total decizia instanței de apel, și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Pentru a decide astfel, instanța de recurs ordinar a statuat că în urma verificării materialelor cauzei (f.d. 29 verso, 33, Vol. III), a constatat că deși instanța de apel a ajuns la concluzia de a încadra acțiunile inculpatului *Cînev Victor* în baza art. 157 Cod penal, a constatat fapta de două ori în mod diferit.

Instanța de recurs a reținut că la f.d. 34 verso, instanța de apel a menționat *„conform declarațiilor succesorului părții vătămate Ioniță Mihail – Ioniță Iurie și a martorilor Pleșca Mihail. Haruța Vasile, Aramă Tatiana și Aramă Pavel s-au stabilit cu certitudine acțiunile inculpatului de împingerea lui Ioniță Mihail.”*

Astfel, instanța de recurs ordinar, analizând declarațiile succesorului părții vătămate și a martorilor menționați, audiați în instanța de fond, a reținut următoarele:

- succesorul părții vătămate *Ioniță Iurie*, fiind audiat în instanța de fond, a declarat *„...Când Mihail și-a revenit puțin și a început să vorbească, dânsul i-a*

comunicat că a avut o ceartă cu Cînev Victor de la o datorie. Cînev la el în ogradă a început să-l bată pe Mihail cu pumnii, el căzând jos, l-a împins spre câine, însă câinele nu l-a mușcat, după, la poartă iarăși lovindu-l, Mihail a căzut jos și s-a lovit cu capul de o piatră, unde și-a pierdut cunoștință. Faptele date i-au fost comunicate și de fratele găzdașei lui Mihail-Tatiana, pe care nu a reținut cum îl cheamă, și de însăși Cînev Victor, cu care s-a întâlnit în or. Hîncești, care plîngea și povestea cum a fost cazul fiind speriat...”;

- martorul Pleșca Mihail a declarat „...Aramă Tatiana și Pavel i-au comunicat că Ioniță Mihail de două zile este în starea aceasta, umbla prin casă dezbrăcat, le-a speriat copilul. De asemenea au comunicat că acest comportament a început după ce a fost bătut de Cînev Victor...”;

- martorul Aramă Tatiana a declarat „...După a ieșit în drum și a văzut cum Ioniță Mihail și cu fratele ei Haruța Vasile veneau acasă și din spusele lor a înțeles că Cînev Victor l-a împins pe Ioniță Mihail și a doua oară l-a lovit cu pumnul în față din cauza căreia ultimul a căzut jos și s-a lovit la cap, pierzând cunoștință, după care Cînev Victor a adus apă și l-au stropit pe Ioniță M., ultimul revenindu-și apoi au venit acasă...”;

- martorul Aramă Pavel a declarat „...Despre caz cunoaște din spusele soției Aramă Tatiana și cumnatului Haruța Vasile, care i-au comunicat că Cînev Victor l-a lovit cu palma în față pe Ioniță Mihail, la ce ultimul a căzu jos și s-a lovit la cap”;

- martorul Haruța Vasile a declarat „Cînev Victor a început să-l împingă pe Mihail Ioniță spre câine zicându-i să iasă din ogradă. Ioniță Mihail în timp ce era îmbrâncit și lovit în ogradă a căzut jos și s-a lovit la spate, după ce au ajuns în drum, la poartă, Cînev Victor l-a lovit cu pumnul pe Ioniță Mihail în regiunea ochilor, de la ce ultimul a căzut jos, și s-a lovit cu capul de o piatră, pierzându-și cunoștința...”.

Învederând cele menționate supra, instanța de recurs ordinar a considerat că, concluzia instanței de apel precum că „...Cînev Victor a efectuat în privința lui Ioniță Mihail acțiuni care au dus la cauzarea vătămării grave a integrității corporale sau a sănătății din imprudentă, fapt confirmat prin Raportul de constatare medico-legală nr. 1603 din 30.07.2016 și Raportul de expertiză medico-legală nr. 121D/1603 din 20.09.2016”, contravine circumstanțelor cauzei și probelor acumulate.

În asemenea condiții, instanța de recurs ordinar a conchis de a admite recursurile ordinare declarate la caz, iar decizia instanței de apel urmează a fi casată total cu remiterea cauzei în aceeași instanță de apel pentru rejudecare, în alt complet de judecători, pentru adoptarea unei soluții corecte.

8. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 20 decembrie 2021, au fost admise apelurile declarate de avocatul Dobrioglo Ruslan în numele inculpatului Cînev Victor, partea civilă Ionița Iurie și de avocatul Gavriliuc Ion în numele inculpatului Cînev Victor, casată integral sentința și pronunțată o nouă hotărâre, prin care:

Cînev Victor a fost recunoscut vinovat de săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (1) Cod penal, stabilindu-i-se pedeapsa cu închisoare pe un termen - **5** ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art. 90 Cod penal, a fost suspendată condiționat executarea pedepsei cu închisoare stabilită lui Cînev Victor pe o perioadă de probațiune - **4** ani.

S-a dispus încasarea de la Cînev Victor în beneficiul Statului cheltuielile judiciare suportate pentru efectuarea expertizei medico-legale nr.121D/1603 din 20.09.2016 în sumă totală de **751** (șapte sute cincizeci și unu) lei.

A fost admisă parțial acțiunea civilă înaintată de către partea civilă Ioniță Iurie către partea civilmente responsabilă Cînev Victor Hristofor privind încasarea prejudiciului material și moral, cu dispunerea încasării de la partea civilmente responsabilă Cînev Victor xxxxx în beneficiul părții civile Ioniță Iurie cu titlu de prejudiciu material, suma de **12 874** (douăsprezece mii opt sute șaptezeci și patru) lei, și cu titlu de prejudiciu moral, suma de **15 000** (cincisprezece mii) lei.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

În rest, acțiunea civilă a fost respinsă, ca neîntemeiată.

8.1 Instanța de apel, în motivarea soluției adoptate a menționat că potrivit Ordonanței procurorului în Procuratura UTA Găgăuzia, oficiul central Lilia Sîrbu din 27 ianuarie 2020 s-a dispus *modificarea învinuirii* inculpatului Cînev Victor incriminându-i comiterea infracțiunii prevăzute de art.151 alin.(1) Cod penal, adică, vătămarea intenționată gravă a integrității corporale și sănătății, care este periculoasă pentru viață.

Potrivit învinuirii modificate s-a constatat că, *Cînev Victor, aproximativ la 26.06.2016, în jurul orelor 14.00-15.00 min., aflându-se în ograda gospodăriei sale situată în or. Cimișlia, str. Xxxxxxnr.6, a inițiat o ceartă cu cet. Ioniță Mihail Vavil, născut în anul 1963, locuitor al or. Cimișlia, numindu-l cu cuvinte necenzurate, pe parcursul căreia dîndu-și seamă de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale și avînd scopul provocării vătămărilor ale integrității corporale sau ale sănătății cet. Ioniță Mihail, l-a lovit cu pumnul în față, în urma căreia acesta a căzut jos pe spate în ogradă, apoi ieșind în stradă Cînev Victor l-a lovit din nou pe cet. Ioniță Mihail cu pumnul în față, în urma căreia ultimul a căzut jos pe spate lovindu-se cu capul.*

Astfel, cauzându-i cet. Ioniță Mihail leziuni corporale sub formă de traumă cranio-cerebrală închisă manifestată prin hemoragii în țesuturile moi adiacente, fractură liniară a osului occipital, contuzie frontală, edem cerebral care conform raportului de expertiză medico-legală nr.121D/1603 din 20.09.2016 se califică ca vătămare corporală gravă.

Astfel, potrivit învinuirii modificate, prin acțiunile sale intenționate Cînev Victor a comis infracțiunea prevăzută de art. 151 alin.(1) Cod penal, adică, *vătămarea intenționată gravă a integrității corporale sau a sănătății, care este periculoasă pentru viață.*

Din aceste considerente instanța de apel a ajuns la concluzia casării sentinței contestate cu apel și pronunțarea unei noi hotărîri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

La examinarea apelului, s-a reluat cercetarea judecătorească și în conformitate cu alin. (1) și alin. (2) art. 414 Cod de procedură penală, au fost cercetate probele propuse de partea acuzării, și anume: procesul-verbal de sesizare despre săvârșirea sau pregătirea pentru săvârșirea infracțiunii nr.410 din 06.07.2016; informația nr.2096 din 28.06.2016 înregistrată în R-2 al IP Cimișlia parvenită prin telefon de la secția de internare a SR Cimișlia, procesul-verbal de cercetare la fața locului din 28.06.2016 efectuat la domiciliul lui Cînev Victor situat pe adresa or. Cimișlia, str.xxxxxxxx, 6; certificatul medical constatator al decesului nr.1603 pe numele lui Ioniță Mihail; procesul-verbal de cercetare la fața locului din 19.09.2016 și planșa fotografică, efectuate în fața gospodăriei lui Cînev Victor, pe adresa or. Cimișlia, str.V.Xxxxxx, 6; procesul-verbal de verificare a declarațiilor la locul infracțiunii din 20.09.2016 cu planșa fotografică, efectuat cu participarea martorului Haruța Vasile xxxx; raportul de constatare medico-legală nr.1603 din 30.07.2016; raportul de expertiză medico-legală nr. 121D/1603 din 20.09.2016; acțiunea civilă înaintată de succesorul părții vătămate Ioniță Iurie împotriva lui Cînev Victor privind repararea prejudiciului material și moral cauzat prin infracțiune, cu solicitarea de a încasa

din contul pârâtului Cînev Victor în beneficiul lui Ioniță Iurie suma prejudiciului material cauzat infracțiune în mărime de 200000 lei. Mai solicită încasarea din contul pârâtului Cînev Victor în beneficiul lui Ioniță Iurie suma prejudiciului moral cauzat prin infracțiune în mărime de 100 000 lei; declarațiile succesoriului părții vătămate Ioniță Mihail – Ioniță Iurie; declarațiile martorilor Pleșca Mihail, Haruța Vasile, Aramă Tatiana, Aramă Pavel; declarațiile expertului-legist Hariton Marin; declarațiile expertului-judiciar Serghei Tighineanu din cadrul Centrului de Medicină Legală, precum și declarațiile inculpatului Cînev Victor.

Astfel, analizând probele cauzei, direct și nemijlocit în ședința de judecată a instanței de apel, din punct de vedere al pertinentei, concluziei, utilității și veridicității lor, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, și apreciindu-le în baza propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege, conform art. 101 Cod de procedură penală, instanța de apel a ajuns la concluzia ca fiind demonstrată vinovăția inculpatului Cînev Victor în săvârșirea faptei prejudiciabilă prevăzută de prevederile art.151 alin. (1) Cod penal, conform indicilor – *vătămarea intenționată gravă a integrității corporale sau a sănătății care este periculoasă pentru viață.*

Instanța de apel a reținut că, în acțiunile inculpatului Cînev Victor a existat intenția directă de a-i cauza vătămare corporală lui Ioniță Mihail, or, din probele examinate s-a stabilit cu certitudine că, Cînev Victor, aproximativ la 26.06.2016, în jurul orelor 14.00-15.00 min., aflându-se în ograda gospodăriei sale situată în or. Cimișlia, str. XXXXXXXN.6, a inițiat o ceartă cu cet. Ioniță Mihail Vavil, născut în anulXXXXX, locuitor al or. Cimișlia, numindu-l cu cuvinte necenzurate, pe parcursul căreia dîndu-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale l-a îmbrîncit pe Ioniță Mihail, în urma căreia acesta a căzut jos pe spate în ogradă, apoi ieșind în stradă Cînev Victor l-a îmbrîncit din nou pe cet. Ioniță Mihail, în urma căreia ultimul a căzut jos pe spate lovindu-se cu capul de un obiect dur-contondent, posibil și piatră ori suprafață de beton, cum relatează martorii cît și inculpatul, astfel cauzându-i cet. Ioniță Mihail leziuni corporale sub formă de traumă cranio-cerebrală închisă manifestată prin hemoragii în țesuturile moi adiacente, fractură liniară a osului occipital, contuzie frontală, edem cerebral care conform raportului de expertiză medico- legală nr.121D/1603 din 20.09.2016 se califică ca vătămare corporală gravă.

Instanța de apel, apreciind probele administrate la materialele dosarului și cercetate în ședința de judecată, la care au avut acces în egală măsură ambele părți, într-un proces contradictoriu și cu respectarea egalității armelor, a considerat că vina inculpatului Cînev Victor de comiterea infracțiunii prevăzută de art.151 alin. (1) Cod penal este pe deplin probată, deoarece conform Raportului de constatare medicolegală nr.1603 din 30.07.2016 și Raportul de expertiză medico-legală nr. 121D/1603 din 20.09.2016 la patrea vătămată Ioniță Mihail au fost depistate leziuni corporale grave.

La caz instanța de apel, analizând declarațiile succesoriului părții vătămate și a martorilor menționați, audiați în instanța de fond și în instanța de apel, a reținut următoarele:

- succesoriul părții vătămate Ioniță Iurie, fiind audiat în instanța de fond, a declarat „...Cînd Mihail și-a revenit puțin și a început să vorbească, dînsul i-a comunicat că a avut o ceartă cu Cînev Victor de la o datorie. Cînev la el în ogradă a început să-l bată pe Mihail cu pumnii, el căzând jos, l-a împins spre cîine, însă cîinele nu l-a mușcat, după, la poartă iarăși lovindu-l, Mihail a căzut jos și s-a lovit cu capul de o piatră, unde și-a pierdut cunoștință. Faptele date i-au fost comunicate și de fratele găzdașei lui Mihail-Tatiana, pe care nu a reținut cum îl

cheamă, și de însăși Cînev Victor, cu care s-a întâlnit în or. Hincești, care plîngea și povestea cum a fost cazul fiind speriat...”;

- martorul Pleșca Mihail a declarat „...Aramă Tatiana și Pavel i-au comunicat că Ioniță Mihail de două zile e în starea aceasta, umbla prin casă dezbrăcat, le-a speriat copilul. De asemenea au comunicat că acest comportament a început după ce a fost bătut de Cînev Victor...”;

- martorul Aramă Tatiana a declarat „...După a ieșit în drum și a văzut cum Ioniță Mihail și cu fratele ei Haruța Vasile veneau acasă și din spusele lor a înțeles că Cînev Victor l-a împins pe Ioniță Mihail și a doua oară l-a lovit cu pumnul în față din cauza căreia ultimul a căzut jos și s-a lovit la cap, pierzând cunoștință, după care Cînev Victor a adus apă și l-au stropit pe Ioniță M., ultimul revenindu-și apoi au venit acasă...”;

- martorul Aramă Pavel a declarat „...Despre caz cunoaște din spusele soției Aramă Tataiana și cumnatului Haruța Vasile, care i-au comunicat că Cînev Victor l-a lovit cu palma în față pe Ioniță Mihail, la ce ultimul a căzu jos și s-a lovit la cap”;

- martorul Haruța Vasile a declarat „Cînev Victor a început să-l împingă pe Mihail Ioniță spre câine zicându-i să iasă din ogradă. Ioniță Mihail în timp ce era îmbrâncit și lovit în ogradă a căzut jos și s-a lovit la spate, după ce au ajuns în drum, la poartă, Cînev Victor l-a lovit cu pumnul pe Ioniță Mihail în regiunea ochilor, de la ce ultimul a căzut jos, și s-a lovit cu capul de o piatră, pierzându-și cunoștința...”.

Inveterând cele menționate supra, instanța de apel a stabilit în acțiunile inculpatului Cînev Victor, intenția directă de a-i produce vătămări corporale părții vătămate Ioniță Mihail, or, Cînev Victor la prima bruscare a lui Ioniță Mihail, văzînd că acesta a căzut jos și s-a lovit la spate, nu a încetat acțiunile sale, dar a continuat împingerile și bruscărilor victimei Ioniță Mihail, pînă în afara gospodăriei sale, unde în continuarea acțiunilor lui Cînev Victor, prin împingere sau lovire cu pumnul, fapt ce nu a putut fi stabilit cu certitudine, Ioniță Mihail a căzut jos lovindu-se cu capul de un obiect dur contondent, posibil și piatră, după cum menționează martorii, acțiuni ce au provocat leziuni corporale grave, stabilite conform raportului de expertiză medicolegală nr. 121-D/1603 din 20.09.2016.

Prin urmare, acțiunile inculpatului Cînev Victor descrise, instanța de apel le-a calificat ca intenție directă în producerea leziunilor corporale.

Referitor la invocările părții apărării că inculpatul Cînev Victor nu a avut intenția de a provoca leziuni corporale grave, și că ultimul nu putea să prevadă că de la o lovitură/împingere, victima putea să cadă și să se lovească și să sufere leziuni corporale grave, instanța de apel le-a apreciat critic, or, cum s-a menționat supra, inculpatul Cînev nu a admis doar o lovitură sau împingere, acesta l-a împins și bruscat/lovit de mai multe ori pe Ioniță Mihail, astfel în acțiunile lui nu poate fi recunoscută lipsa faptei sau a intenției.

Deși, inculpatul Cînev Victor în genere nu a recunoscut faptul că ar fi săvîrșit infracțiunea incriminată, instanța de apel a considerat dovedită vinovăția inculpatului în săvîrșirea infracțiunii prevăzută de art.151 alin. (1) Cod penal, reieșind din cumul de probe administrate la materialele dosarului și examinate în ședința de judecată.

Referitor la stabilirea pedepsei în temeiul prevederilor art. 151 alin. (1) Cod penal de care a fost recunoscut vinovat Cînev Victor, instanța de apel, apreciind cumulul circumstanțelor constatate în prezenta cauză, precum și ținînd cont de faptul că inculpatul a comis pentru prima dată o infracțiune gravă, de lipsa circumstanțelor agravante, de personalitatea inculpatului Cînev Victor, care la locul de trai se caracterizează pozitiv, de statutul social al acestuia, de

circumstanțele și circumstanțele comiterii infracțiunii, a conchis că inculpatului Cînev Victor îi poate fi acordată o șansă pentru a se corecta și reeduca, fără ca acesta să execute în mod real pedeapsa închisorii stabilite, urmând ca în privința acestuia să fie dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei cu stabilirea unui termen de probă de 4 ani, în conformitate cu prevederile art. 90 din Codul penal.

În privința invocărilor părții apărării privind recunoașterea ca tardivă a calității de bănuit și înaintării învinuirii, cu încălcarea termenelor de procedură, instanța de apel a remarcat că, potrivit ordonanței de începere a urmăririi penale din 02.08.2016 (v. 1, f.d. 1), urmărirea penală a fost pornită pe faptul decesului lui Ioniță Mihail.

Din conținutul ordonanței menționate, nu poate fi reținut faptul bănuielii lui Cînev Victor, de cauzarea leziunilor ce au provocat decesul lui Ioniță Mihail, or ordonanța de începere a urmăririi penale a fost pornită pe faptă și nu pe persoană.

Referitor la invocarea părții apărării că calitatea de bănuit Cînev Victor căpătat-o din momentul efectuării cercetării domiciliului acestuia, instanța de apel o consideră ca declarativă, or, din conținutul procesului-verbal de cercetare la fața locului din 28.06.2016 (v. 1, f.d. 13-14) cercetarea a fost efectuată la domiciliul lui Cînev Victor, și a fost cercetat locul presupus a fi locul infracțiunii, unde Ioniță Mihail a primit leziunile corporale, și în procesul-verbal menționat, Cînev Victor are calitatea de participant, și anume ca proprietar al bunului imobil în care se efectuează cercetarea, neavînd careva calitate procesuală.

La data de 01.12.2016 Cînev Victor prin ordonanța ofițerului de urmărire penală este recunoscut în calitate de bănuit pe cauza penală pornită la 02.08.2016 pe faptul decesului cet. Ioniță Mihail (v.1, f.d. 70), iar la data de 12 ianuarie 2017, Cînev Victor este pus sub învinuire în baza art. 151 alin. (4) Cod penal (v. 1 f.d. 82).

Instanța de apel a remarcat că de către organul de urmărire penală au fost respectate prevederile art. 63 alin. (2) pct. 3) Cod de procedură penală, învinuirea fiind adusă lui Cînev Victor în termenul de 3 luni, prevăzut de norma legală, careva temei de anulare a ordonanței de punere sub învinuire colegiul judiciar nu a stabilit.

Legătura dintre acțiunile lui Cînev Victor și decesul lui Ioniță Mihail, au fost stabilite ulterior, prin urmare recunoașterea în calitate de bănuit și învinuit ulterior începerii urmăririi penale, este rezultatul măsurilor de urmărire penală, și nu este temei de declarare a acestui fapt ca încălcare a drepturilor bănuitului/învinuitului, or din momentul începerii urmăririi penale și pînă în momentul recunoașterii în calitate de bănuit, în privința lui Cînev Victor nu au fost întreprinse măsuri procesuale, ce ar afecta în careva mod drepturile sale.

Referitor la acțiunea civilă înaintată de succesorul părții vătămate Ioniță Iurie, instanța de apel a menționat că din înscrisurile anexate la materialele cauzei a fost stabilit că succesorul părții vătămate Ioniță Iurie a depus acțiune civilă împotriva lui Cînev Victor privind repararea prejudiciului material și moral cauzat prin infracțiune, cu solicitarea de a încasa din contul pârâtului Cînev Victor în beneficiul lui Ioniță Iurie suma prejudiciului material cauzat prin infracțiune în mărime de 200000 lei. A mai solicitat încasarea din contul pârâtului Cînev Victor în beneficiul lui Ioniță Iurie suma prejudiciului moral cauzat prin infracțiune în mărime de 100 000 lei. (f.d.139-140, v.1).

Instanța de apel a reiterat că prin sentința primei instanțe s-a încasat de la partea civilment responsabilă Cînev Victor xxxxx în beneficiul succesorului părții civile Ioniță Iurie cu titlu de prejudiciu material suma de 66976 lei, cu titlu de prejudiciu moral suma de 30 000 lei, în total, s-a încasat suma de 96976

(nouăzeci și șase mii nouă sute șaptezeci și șase) lei. În rest, acțiunea civilă s-a respins ca neîntemeiată.

Lecturând materialele cauzei, instanța de apel a constatat, că prin acțiunile ilegale ale părții civilmente responsabile Cînev Victor, succesorului părții civile Ioniță Iurie i s-a cauzat pagubă materială în sumă de 12874 lei, sumă confirmată prin bonuri de plată și certificate de cost, prezentate și anexate la materialele cauzei penale, sumă care nu are legătură cu decesul persoanei, astfel, a considerat necesar de a admite parțial pretenția privind încasarea prejudiciului material de la partea civilmente responsabilă în beneficiul succesorului părții civile, deoarece au fost necesare și real suportate, din cauza săvârșirii infracțiunii de către Cînev Victor, doar în cuantumul 12 874 lei.

În partea ce ține de încasarea prejudiciului moral cauzat prin infracțiune, ținând cont de circumstanțele cauzei raportate la prevederile legale, precum și de faptul că la caz este întrunită condiția principală privind legătura causală între prejudiciul suferit de succesorul părții vătămate și infracțiunea săvârșită, acestea rezultând din faptul că Cînev Victor a cauzat succesorului părții vătămate suferințe psihice, care decurg din lezarea integrității fizice a persoanei care îi este frate, instanța de apel a considerat necesar de a admite parțial pretențiile și de a încasa de la inculpatul Cînev Victor în beneficiul succesorului părții vătămate Ioniță Iurie suma de 15 000 lei cu titlu de prejudiciu moral în vederea compensării daunei morale.

9. Legalitatea și temeinicia deciziei instanței de apel este contestată cu recurs ordinar de către procurorul Procuratura UTA Găgăuzia, Oficiul Central, *Sîrbu Lilia*, prin care, invocându-se temeiurile de recurs prevăzute de art. 427 alin. (1), pct.6), 10) Cod de procedură penală, solicită casarea parțială a acesteia în partea stabilirii pedepsei, cu dispunerea rejudecării cauzei în această latură în instanța de apel, în alt complet de judecată.

Întru fundamentarea solicitărilor înaintate, acuzarea a menționat că instanța de apel a examinat sub toate aspectele, complet și obiectiv probele administrate la dosar, just încadrând fapta comisă în baza art. 151 alin. (l) Cod penal, însă, la stabilirea pedepsei pentru comiterea infracțiunii incriminate, eronat a ajuns la concluzia că corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă fără izolarea acestuia de societate.

Așadar, susține că instanța de apel, la adoptarea deciziei, nejustificat nu a ținut cont de faptul că inculpatul Cînev Victor a comis o infracțiune gravă, nu a acordat ajutor părții vătămate Ioniță Mihail imediat la fața locului și ulterior, când acesta, în urma acțiunilor inculpatului, a fost internat în spital în stare gravă și a suportat intervenții chirurgicale, nu a contribuit activ la descoperirea infracțiunii și nu a colaborat cu organul de urmărire pentru stabilirea tuturor circumstanțelor cauzei, nu și-a cerut scuze de la succesorul părții vătămate, nu a reparat prejudiciul cauzat în urma acțiunilor sale infracționale, precum și nu a ținut con de lipsa circumstanțelor atenuante.

10. Judecând recursul ordinar în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

În speță se constată că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recursul ordinar în termen.

În conformitate cu art. 435 alin. (1), pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, *instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.*

Prin urmare, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea erorilor de drept, care au dus la adoptarea unei hotărâri ilegale, totodată, verificându-se dacă s-a aplicat corect Legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte

au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Conducându-se de dispozițiile art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Reieșind din conținutul cererii de recurs, Colegiul penal lărgit atestă că procurorul a indicat drept temeiuri pentru declararea recursului ordinar prevederile art. 427 alin. (1), pct. 6), 10) Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazurile când *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, ori s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Însă, din argumentele recursului declarat, în esență, se desprinde dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel în partea aplicării, la stabilirea pedepsei, a prevederilor art. 90 Cod penal.

Analizând textul deciziei contestate prin prisma argumentelor invocate în recurs și temeiurilor de casare nominalizate, Colegiul penal lărgit constată că criticile aduse de către titularul cererii de recurs și-au găsit confirmare în speța dedusă judecării.

Potrivit art. 414 Cod de procedură penală, *instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.*

În același context, Colegiul penal lărgit menționează, că hotărârile pronunțate de instanțele ierarhic inferioare trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței ierarhic superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali-vagi, reprezintă motiv de casare.

Coraportând decizia instanței de apel, la rigorile prevăzute de art. 414 Cod de procedură penală enumerate supra, se atestă că instanța de apel nu a ținut cont pe deplin de aceste cerințe și a comis următoarele erori de drept.

Așadar, din conținutul recursului declarat, rezultă că recurentul critică decizia instanței de apel privitor la aplicarea în privința inculpatului a prevederilor art. 90 Cod penal, din considerentul că concluziile instanței de apel în această parte sunt greșite, deoarece în speță sunt prezente circumstanțe care denotă iraționalitatea dispunerii suspendării executării pedepsei cu închisoare.

În urma analizei deciziei instanței de apel sub aspectul menționat, în raport cu circumstanțele cauzei, Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel pripit a ajuns la soluția de a-i stabili inculpatului Cînev Victor o pedeapsă cu suspendarea condiționată a executării acesteia.

În continuarea concluziilor sale, instanța de recurs notează faptul că prin criteriile generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele stabilite de Lege, de care sunt obligate să se conducă instanțele de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte. Instanțelor de judecată, Legea penală le acordă o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării pedepsei penale, luând în considerație caracterul și gradul

prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, persoana celui vinovat, circumstanțele ce atenuează sau agravează răspunderea, ținând cont de influența pedepsei aplicate asupra corectării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

În acest context, instanța de recurs reține, că infracțiunea prevăzută de art. 151 alin. (1) Cod penal, potrivit prevederilor art. 16 alin.(4) Cod penal, face parte din categoria infracțiunilor grave, care prevede pedeapsa sub formă de închisoare de la 5 la 10 ani.

La capitolul stabilirii tipului pedepsei inculpatului, instanța de apel a menționat că a ținut cont de personalitatea inculpatului, gravitatea faptei comise, stabilindu-i pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani, cu suspendarea executării pedepsei pe o perioadă de probațiune de 4 ani.

Analizând decizia atacată, Colegiul penal lărgit consideră că instanța de apel nu a motivat complet și obiectiv soluția de individualizare a executării pedepsei, pripit ajungând la concluzia în ce privește aplicarea față de inculpat a prevederilor art. 90 Cod penal, întrucât în speță instanța de apel nu a efectuat o analiză completă și minuțioasă a personalității inculpatului.

În acest context, instanța de recurs notează că, aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, adică suspendarea condiționată a executării pedepsei, nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă, ci o măsură oferită condamnaților prin Lege de a demonstra că infracțiunea comisă de ei este un incident în viața acestora.

În același rând, în textul art. 90 alin. (1) Cod penal, lexemul „*poate*”, oferă posibilitatea și nu obligația instanței de judecată de a aplica prevederile acestei norme.

În cadrul instituției suspendării condiționate a executării pedepsei, instanța, după ce realizează individualizarea pedepsei prin determinarea concretă a acesteia în baza criteriilor generale de individualizare, completează acest rezultat printr-un act de individualizare a executării pedepsei.

Suspendarea condiționată este o măsură de individualizare a executării pedepsei stabilită de către instanțele de judecată prin hotărâre de condamnare de a suspenda pe o perioadă anumită executarea pedepsei aplicate, dacă sunt îndeplinite anumite condiții.

Condițiile pentru acordarea suspendării condiționate a executării pedepsei prevăzute de art. 90 Cod penal se referă la: pedeapsa aplicată și natura infracțiunii; circumstanțele cauzei și persoana infractorului; aprecierea instanței că scopul poate fi atins și fără executarea acesteia.

La rândul său, Colegiul penal lărgit constată că la individualizarea pedepsei penale stabilite inculpatului în prezenta speță, instanța de apel nu a indicat motive clare ce au stat la baza concluziilor privind posibilitatea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal în raport cu personalitatea inculpatului, care a comis o infracțiune gravă, nu a acordat ajutor părții vătămate *Ioniță Mihail* imediat la fața locului și ulterior, când acesta, în urma acțiunilor inculpatului, a fost internat în spital în stare gravă și a suportat intervenții chirurgicale, nu a contribuit activ la descoperirea infracțiunii și nu a colaborat cu organul de urmărire pentru stabilirea tuturor circumstanțelor cauzei, nu și-a cerut scuze de la succesorul părții vătămate, nu a reparat prejudiciul cauzat în urma acțiunilor sale infracționale, precum și nu a ținut cont de lipsa circumstanțelor atenuante.

Astfel, Colegiul penal lărgit reține că instanța de apel la analizarea condițiilor privind aplicarea art. 90 Cod penal, insuficient a abordat personalitatea inculpatului Cînev Victor, ce reprezintă condiția esențială care urma a sta la originea concluziilor privind irraționalitatea executării reale a pedepsei cu închisoare.

În aserțiunea dată, Colegiul penal lărgit constată, că instanța de apel la motivarea soluției privind individualizarea pedepsei penale în privința inculpatului *Cînev Victor* nu a ținut cont de aceste aspecte, iar în consecință decizia recurată urmează a fi casată în latura penală, în partea stabilirii pedepsei cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, deoarece hotărârea atacată nu conține motive legale pe care se întemeiază soluția adoptată.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă obligatoriu de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia: să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile Legii procesual penale asupra tuturor motivelor invocate în apelurile declarate; să procedeze la individualizarea pedepsei penale în conformitate cu prevederile Legii; să verifice și să aprecieze detaliat probele administrate, să le dea apreciere convenită în ansamblu, cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate și cu expunerea motivată asupra cuantumului prejudiciului moral, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date; să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, precum și de practica relevantă a CtEDO, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

11. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 2), lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit

DECIDE :

Se admite recursul ordinar declarat de către procurorul Procuratura UTA Găgăuzia, Oficiul Central, *Sîrbu Lilia*.

Se casează parțial decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 20 decembrie 2021, în cauza penală în privința lui **Cînev Victor xxxxx**, în latura penală, în partea stabilirii pedepsei și se dispune rejudecarea cauzei în această parte de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În rest, dispozițiile deciziei contestate se mențin.

Decizia nu se supune căilor de atac în partea prin care a fost dispusă rejudecarea, în rest este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 27 decembrie 2022.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Plămădeală Ghenadie

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena